

[Korsgaard.]

ogsaa i Helsingør, som der er rimelig Grund til at have; men jeg vil altid være meget betænkelig ved, saaledes som jeg tror, man har Lov til at sige, det er sket i Helsingør, at man anlægger en Forsøgsfabrik, som, inden man er færdig med Statens Risiko, koster 700 000 Kr. Jeg kan overmaade vanskeligt tro, at det Forsøg, som det kun blev, ikke skulde kunne være gjort for et meget væsentlig mindre Beløb.

Det ser ud til, at saavel Helsingør Kommune, som det for øvrigt ikke er min Sag fra denne Talerstol at kritisere, som ogsaa — og navnlig — den højtærede Handelsminister har sine Papirer i Orden, idet der foreligger en, om jeg saa maa kalde det, sagkyndig Indstilling fra et Udvalg, som vistnok hedder Industriudvalget, der anbefalede, at man gav de paagældende Penge. Paa en Maade kan det kun være tilfredsstillende, at det ikke er noget, der er lavet paa personligt Ansvar.

Det, at Industriudvalget har givet Tilslutning til Sagen, maa, synes jeg, paa en vis Maade rejse det Spørgsmaal: Med hvilken Alvor gaar Industriudvalget ind i Undersøgelsen af den Slags Forhold, forinden det anbefaler Anvendelsen af store Kapitaler? Jeg tror ikke, jeg tager fejl, naar jeg siger, at man fra mange Sider er tilbøjelig til at mene, at de Penge, Staten udlæner med Industriudvalgets Anbefaling, ofte er meget usikkert anbragt. Naturligvis er det ogsaa Meningene med disse Penge, at der skal være en vis Risiko, ellers kunde man nok faa Pengene i en Bank; men jeg har unægtelig det Indtryk, at man tager det lidt flot med Risikoen, og hvad dette Tilfælde her angaar, har jeg afgjort det Indtryk, at Industriudvalget har indladt sig paa at støtte et Foretagende, hvorom man i bedste Fald kun kan sige, at det *paa Papiret* tager sig godt ud.

De Udtalelser, det ærede Medlem Hr. J. P. Larsen fremkom med, om den Sagskundskaab, den paagældende Anlægsingeniør raadede over, føler jeg mig ikke alt for overbevist om er saa overmaade gode at bygge en stor Fabrik paa. Jeg gad vidst, hvor den paagældende Ingeniør — Hermansen er vist hans Navn — har anlagt Glasfabrikker, som kunde gaa. Det har jeg ikke hørt noget om; mon det skulde være Tilfældet? Hvis det er Tilfældet, vil jeg gerne vide, hvor disse Fabrikker findes.

Jeg kan aldeles ikke forstaa, at en Virksomhed af denne Art, som man siger startede med en Aktiekapital med 500 000 Kr., skulde være nødt til at gaa i Stykker

lige med det samme, hvis Anlægget virkelig var anlagt saaledes, at man kunde lave særdeles brugeligt Glas.

Jeg tvivler ikke om, at der er begaaet meget betydelige Letsindigheder ved det, her er sket. Hvor man rettelig skal lægge Ansvaret, om man skal lægge det paa de teknisk-kyndige, som har anbefalet de paagældende offentlige Institutioner at gaa med, eller paa de offentlige Institutioner selv, kan jeg ikke bedømme, men jeg maa rigtignok tilstaa, at jeg har et levende Indtryk af, at der ikke laa nogen stærk teknisk Kritik bagved Starten af dette Værk i sin Tid.

J. P. Larsen: Jeg skal overfor det ærede Medlem Hr. Korsgaard bemærke, at jeg i min Indledning ikke nøjedes med at paaberaabe mig Anlægsingeniøren, saa naiv er jeg ikke, skønt han naturligvis altid er sagkyndig, navnlig naar han er Part i Foretagendet, jeg paaberaabte mig ogsaa Professor Carl Jacobsen, som er en Kapacitet paa dette Omraade. Nu har den højtærede Handelsminister yderligere oplyst, at ogsaa Industriraadet ... (*Korsgaard:* Industriudvalget!) .. Industriraadets Udvalg .. (*Korsgaard:* Nej, Industriudvalget, ikke Industriraadets Udvalg!). Ja, det ærede Medlem ved godt, hvad jeg mener, det er Industriudvalget, der er gaaet ind for dette Foretagende, og dermed turde det være bevist, hvad jeg har taget Ordet for, at der har ligget gode Grunde for Helsingør Kommune til at gaa ind for Foretagendet, og at der ikke fra Kommunens Side foreligger nogen som helst Letsindighed.

Jeg er naturligvis heller ikke saa naiv at paaberaabe mig en enkelt Avis som Grund til, at Foretagendet ikke kunde gaa; men den paagældende Avis blev citeret i samtlige Landets konservative Blade, ogsaa de allerstørste. Nu kan man jo tillægge saadanne Aviser, hvilken Betydning man vil, men at det hjælper at faa en Virksomhed til at gaa, naar store, ansete konservative Blade, der maa formodes at være Udtryk for det konservative Folkeparti, gaar ind for en stærk Kritik, kan vel ingen mene. Hvis det ærede Medlem skulde mene, at den konservative Presse ingen Betydning har, saa skal jeg ikke modsige ham, men jeg tror dog at have erfaret, at netop under denne Sag har den stærke Kritik fra betydelige konservative Blade haft ikke saa helt ringe Indflydelse.

Men dertil kommer, at ikke alene den konservative Presse, men ogsaa de borgerlige Medlemmer af Helsingør Byraad var